77 handa sér þau sérréttindi, sem Ísland hefir veitt, eða kann síðar meir að veita
20. júlí Danmörku.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmennirnir undirritað bókun þessa.

Berlín, 28. janúar 1930.

Herluf Zahle. (L. S.)

E. Canellopoulos. (L. S.)

Staðfestingarskjölum skipzt á í Berlín þann 14. maí 1931.

Um leið og samningurinn var undirritaður var skipzt á erindum milli umboðsmannanna þar sem því var lýst yfir, að beztu kjaraákvæði samningsins skyldu gagnkvæmt ganga í gildi þá þegar.

Þetta er hérmeð gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 20. júlí 1931.

Tryggvi Þórhallsson.

78
20. ágúst

AUGLÝSING

um

samning er gerður var á Þingvöllum þann 27. júní 1930 milli Íslands og Danmerkur um aðferðina við úrlausn deilumála.

SAMNINGUR

milli

Íslands og Danmerkur um aðferðina við úrlausn deilumála.

Hin konunglega íslenzka og hin konunglega danska ríkisstjórn, sem óska eindregið að styðja að því að deilumál milli landanna verði útkljáð

OVERENSKOMST

mellem

Danmark og Island angaaende Fremgangsmaaden ved Bilæggelse af Tvistigheder.

Den kongelige danske og den kongelige islandske Regering, der er besjælede af Ønsket om at fremme Bestræbelserne for Afgørelse ved

78
20. ágúst

með gerð, hafa, með það fyrir augum, orðið ásátt um að ákveða með samningi aðferðina við úrlausn á deilumálum, sem kynnu að rísa milli Íslands og Danmerkur, og hafa útnefnt sem fulltrúa sína:

Hin konunglega íslenzka stjórn: Herra forsætisráðherra *Tryggva Þórhallsson,*

Hin konunglega danska stjórn: Herra ríkisráðherra *Th. Stauning,*

sem með gildu umboði, hafa orðið ásáttir um það sem hér fer á eftir.

1. grein.

Réttardeilum sem kynnu að rísa milli Íslands og Danmerkur, sem hægt er að heimfæra undir einhverja þeirra tegunda, sem nefndar eru í 36. gr. 2. málsgrein í reglugerð fasta alþjóðadómstólsins, skal, svo framarlega sem ekki hefir tekizt að jafna deilurnar með venjulegum málamiðlunum eða með sáttameðferð í íslenzk-dönsku sambandslaganefndinni, vísað til úrlausnar fyrnefnds dómstóls í samræmi við ákvæði reglugerðarinnar.

Deilur, sem samningsaðilarnir hafa, með öðrum samningum í gildi milli þeirra, skuldbundið sig til að útkljá með sérstakri dóms- eða gjörðardómsmeðferð, sbr. sérstaklega 17. grein íslenzk-dönsku sambandslaganna, skulu sæta þeirri meðferð, sem ákvæði þessara samninga mæla fyrir um.

Ágreiningur um skilning á samningi þessum skal úrskurðaður af fasta alþjóðadómstólnum.

Voldgift af Tvistigheder mellem Landene, er i dette Øjemed blevet enige om at afslutte en Overrenskomst angaaende Fremgangsmaaden ved Bilæggelse af Tvistigheder, som maatte opstaa mellem Danmark og Island, og har i denne Anledning udnævnt som deres Befuldmægtigede:

Den kongelige danske Regering: Hr. Statsminister *Th. Stauning,*

Den kongelige islandske Regering: Hr. Førsteminister *Tryggvi Þórhallsson,*

som, med behørig Bemyndigelse, er blevet enige om følgende:

Artikel 1.

Retstvistigheder, som maatte opstaa mellem Danmark og Island, og som kan henføres til nogen af de i Artikel 36, 2. Stk. i Statuten for den faste mellemfolkelige Domstol nævnte Arter, skal, saafremt de ikke har kunnet løses ad sædvanlig Forhandlingsvej eller ved Forligsbehandling i det dansk-islandske Nævn, henvises til Afgørelse af nævnte Domstol i Henhold til Bestemmelserne i den omhandlede Statut.

Tvistigheder, som de kontraherende Parter ved andre mellem dem gældende Overenskomster har forpligtet sig til at løse gennem Anvendelsen af en særlig Behandling ved Domstol eller Voldgiftsret, jfr. saaledes særlig dansk-islandsk Forbundslovs § 17, skal behandles i Henhold til Bestemmelserne i disse Overenskomster.

Meningsforskelligheder vedrørende Fortolkningen af denne Overenskomst skal afgøres af den faste mellemfolkelige Domstol.

78
20. ágúst

2. gr.

Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að láta allar aðrar deilur en þær, sem nefndar eru í 1. grein, sæta gerðardómsmeðferð samkvæmt eftirfarandi ákvæðum. Áður en gerðardómsmeðferð hefst, munu aðilarnir, eftir að hafa borið málið undir íslenzk-dönsku sambandlaganefndina, leitast við að vísa málinu til rannsóknar og sáttameðferðar fyrir sérstakri þartil útnefndri sáttanefnd eða sáttasemjara.

Aðilarnir eru ásáttir um, að deilur þær, sem þessi grein fjallar um, skulu leystar á grundvelli réttlætis og sanngirni.

3. grein.

Sé ekki öðruvísi umsamið, skal gerðardómur sá, er fer með deilumál samkvæmt 2. grein þessa samnings, útnefndur í samræmi við ákvæði IV. þáttar II. kapítula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti.

4. grein.

Að svo miklu leyti, sem aðilarnir taka ekki aðra ákvörðun um gerðardómsmeðferð, skulu ákvæðin í IV. þætti III. kapítula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti koma til framkvæmda.

Verði slíkt gerðardómssamkomulag, sem umræðir í nefndri Haagsamþykkt, ekki undirritað áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því annar aðilinn bar upp við hinn tilmæli um að deiluatriðinu skuli vísa til gerðardóms,

Artikel 2.

De kontraherende Parter forpligter sig til at henvise til Voldgiftsbehandling ifølge nedenstaaende Bestemmelser alle andre end de i Artikel 1 nævnte Tvistigheder. Forinden en Sag gøres til Genstand for Voldgiftsbehandling, vil Parterne efter at have forelagt Spørgsmaalet til Drøftelse i det dansk-islandske Nævn søge Sagen henvist til Undersøgelses- og Forligsbehandling af et særligt dertil nedsat Forligsnævn eller Forligsmægler.

Parterne er enige om, at Tvistigheder, som omhandles i denne Artikel, skal afgøres efter Grundsætningerne for Ret og Billighed.

Artikel 3.

Forsaavidt Parterne ikke træffer anden Overenskomst, skal Voldgiftsretten til Behandling af Tvistigheder ifølge Artikel 2 i denne Overenskomst nedsættes i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Afsnit IV, Kapitel II, i Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 til Afgørelse ad fredelig Vej af mellemfolkelige Tvistigheder.

Artikel 4.

I det Omfang, Parterne ikke har truffet anden Bestemmelse angaaende Behandling ved Voldgift, skal Bestemmelserne i Afsnit IV, Kapitel III i Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 til Afgørelse ad fredelig Vej af mellemfolkelige Tvistigheder komme til Anvendelse.

Saafremt saadan Voldgiftsaftale som omhandlet i den nævnte Haagerkonvention ikke undertegnes inden 6 Maaneder, efter at den ene Part overfor den anden har fremsat Begæring

skal gerðardómssamkomulagið, samkvæmt ósk annars aðilans, gert á þann hátt, er mælt er fyrir um í 53 og 54. grein nefndrar Haagsamþykktar.

Í þeim tilfellum, að í samningi þessum er vísað til ákvæða Haagsamþykktarinnar, skal ákvæða þessara gætt milli aðilanna, án tillits til þess, hvort samþykkt þessi er gildandi fyrir þá.

5. grein.

Að ósk annars aðilans skal gerðardómurinn mæla fyrir um þær bráðabirgðaráðstafanir, sem ber að gera til þess að vernda réttarstöðu þessa sama aðila, svo framarlega sem hægt er að gera þessar ráðstafanir með framkvæmdarathöfnum.

6. grein.

Sé ástæða til þess talin skal í dómsorði gerðardómsins tekið fram, hvernig dóminum skuli fullnægt, einkanlega að því er snertir þá fresti sem gæta ber.

7. grein.

Að því er snertir málefni, sem samkvæmt löggjöf þess lands, sem krafan er á hendur gerð, eiga að sæta úrlausn dómstóls, hérmeð einnig taldir umboðsstjórnar-dómar, getur hlutaðeigandi aðili ekki krafizt, að aðferð sú, sem nefnd er í 1. og 2. grein, verði viðhöfð, áður en endanleg dómsniðurstaða er fengin. Í slíku tilfelli skal málinu vísað til dóms eða gerðardóms

om Tvistighedens Henvisning til Voldgift, skal Voldgiftsaftalen paa Begæring af enhver af Parterne fastsættes paa den Maade, der er foreskrevet i Artiklerne 53 og 54 i den nævnte Haagerkonvention.

I de Tilfælde, hvor nærværende Overenskomst henviser til Bestemmelserne i Haagerkonventionen, skal disse Bestemmelser anvendes mellem Parterne uden Hensyn til, om sidstnævnte Konvention er gældende for Parterne.

Artikel 5.

Voldgiftsretten skal paa Begæring af en af Parterne angive de foreløbige Forholdsregler, som bør iagttages til Værn af denne Parts Retsstilling, forsaavidt disse Foranstaltninger kan træffes ad administrativ Vej.

Artikel 6.

Voldgiftskendelsen skal, naar der findes Anledning dertil, indeholde en Tilkendegivelse af, hvorledes den skal bringes til Udførelse, navnlig vedrørende de Tidsfrister, som derved skal iagttages.

Artikel 7.

Hvad angaar Spørgsmaal, som i Medfør af Lovgivningen i det Land, mod hvilket Krav fremsættes, skal afgøres af Domstolene, hvorved i denne Forbindelse ogsaa forstaas Forvaltningsdomstole, kan vedkommende Part ikke forlange, at den i Artikel 1 eller 2 omhandlede Fremgangsmaade kommer til Anvendelse, forinden endelig Afgørelse er truffet gennem Sagens Behandling ved Domstolen. I

78 20. ágúst

í síðasta lagi ári eftir að málinu hafði verði ráðið þannig til lykta.

8. grein.

Ef að því er lýst yfir í uppkveðnum dómi eða gerðardómi, að ákvörðun eða framkvæmd dóms eða annars yfirvalds annarshvors ríkisins fari að einhverju leyti eða öllu í bága við alþjóðarétt, og ef að stjórnlög þessa ríkis leyfa ekki að afmá að öllu eða einhverju leyti aðleiðingarnar af slíkri ákvörðun, eða framkvæmd, þá eru aðilarnir ásáttir um, að í dóminum eða gerðinni megi dæma þeim aðilanum er misrétti hefir verið beittur hæfilegar bætur á annan hátt.

9. grein.

Meðan að stendur á dóms- eða gerðardómsmeðferð skuldbinda samningsaðilarnir sig til þess að leiða hjá sér, svo sem frekast er unnt, hverskonar ráðstöfun sem getur orðið til tálmunar fullnægingu dómsins eða gerðarinnar.

Aðilarnir skulu, að viðlögðum drengskap, hlíta dóms- eða gerðardómsniðurstöðunni.

10. grein.

Deilur, sem kynnu að rísa milli aðilanna, snertandi skilning eða framkvæmd dómsins eða gerðarinnar, skulu, sé ekki öðru vísi ákveðið, útkljáðar af þeim rétti, sem kvað upp dóminn eða gerðina.

11. grein.

Samþykki Alþingis Íslands og Ríkisþings Dana er áskilið að samningi þessum.

dette Tilfælde skal Tvistighedens Henvisning til Dom eller Voldgift ske senest et Aar efter saadan Afgørelse.

Artikel 8.

Dersom det i en Dom eller Voldgiftskendelse erklæres, at en Beslutning eller en Foranstaltning af en Domstol eller anden Myndighed i den ene Stat helt eller delvis er i Strid med Folkeretten, og kan ifølge denne Stats Forfatning Følgerne af saadan Beslutning eller Foranstaltning ikke helt eller delvis afbødes, er Parterne enige om, at der ved Dommen eller Voldgiftskendelsen kan tilkendes den forurettede Part passende Godtgørelse paa anden Maade.

Artikel 9.

De kontraherende Parter forpligter sig til under den stedfindende Doms- eller Voldgiftsbehandling i størst muligt Omfang at undgaa enhver Foranstaltning, som kan modvirke Doms- eller Voldgiftskendelsens Fuldbyrdelse.

Parterne skal efterkomme den ved Dommen eller Voldgiftskendelsen trufne Afgørelse paa Tro og Love.

Artikel 10.

Tvistigheder, som maatte opstaa mellem Parterne angaaende Fortolkningen eller Gennemførelsen af Dommen eller Voldgiftskendelsen, skal i Mangel af anden Bestemmelse afgøres af den Ret, som har afsagt Dommen eller Voldgiftskendelsen.

Artikel 11.

Denne Overenskomst indgaas under Forbehold af den danske Rigsdags og det islandske Altings Samtykke.

12. grein.

Samningur þessi gengur í gildi þegar hann, eftir að samþykki Alþingis Íslendinga og Ríkisþings Dana er fengið, hefir hlotið fullgildingu stjórnanna tveggja. Um fullgildinu þessa skal gera sérstaka bókun.

Samningurinn gildir í 20 ár frá gildistöku. Ef honum verður ekki sagt upp minnst tveimur árum fyrir lok þessa tímabils, gildir hann í önnur 20 ár, og skal framvegis álítast gildandi fyrir 20 ára tímabil, svo framarlega sem honum verður ekki sagt upp minnst tveimur árum fyrir lok líðandi 20 ára tímabils.

Deilur, sem við lok gildistíma samningsins sæta dóms- eða gerðardómsmeðferð samkvæmt þessum samningi, skulu útkljáðar á þann hátt, er hann mælir fyrir um.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúarnir undirritað samning þennan og sett við hann innsigli sín.

Samið í tveimur eintökum.

Gert á Þingvöllum 27. júní 1930.

Tryggvi Þórhallsson.
(L. S.)

Artikel 12.

Denne Overenskomst træder i Kraft, naar den, efter at henholdsvis den danske Rigsdags og det islandske Altings Samtykke foreligger, er blevet godkendt af de to Regeringer. Om denne Godkendelse oprettes der en Protokol.

Overenskomsten gælder for en Tid af 20 Aar regnet fra dens Ikrafttræden. Saafremt den ikke bliver opsagt senest 2 Aar før Udgangen af nævnte Tidsrum, skal den gælde for yderligere 20 Aar og skal ogsaa fremtidig anses forlænget for Tidsrum paa 20 Aar, saafremt den ikke bliver opsagt mindst 2 Aar før Udgangen af den nærmest forudgaaende Tyveaarsperiode.

Tvistigheder, som ved Udløbet af Overenskomstens Gyldighedstid er Genstand for Doms- og Voldgiftsbehandling efter denne Overenskomst, skal færdigbehandles i Overensstemmelse med Overenskomstens Bestemmelser.

Til Bekræftelse heraf har de Befuldmægtigede undertegnet denne Overenskomst og forsynet den med deres Segl.

Udfærdiget i to Eksemplarer.

Sket paa Tingvalla den 27. Juni 1930.

Th. Stauning.
(L. S.)

78
20. ágúst

Samþykki Alþingis að samningnum var gefið á Þingvöllum samdægurs undirskriftinni, en samþykki ríkisþings Dana þann 26. nóvember 1930. Bókun

78 um fullgildingu fór fram í Kaupmannahöfn þann 24. marz 1931 og er samning-
20. ágúst urinn þarmeð genginn í gildi.

Þetta er hérmeð gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 20. ágúst 1931.

Tryggvi Þórhallsson.